

**HISTORIA
Kl. VII**

Dział	Ocean niedostateczna. Uczeń:	Ocean dopuszczająca. Uczeń:	Ocean dostateczna. Uczeń:	Ocean dobra. Uczeń:	Ocean bardzo dobra. Uczeń:	Oceana celująca. Uczeń:
Europa i ziemie polskie w I połowie XIX w.	Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą. Nie podejmuje próby wypowiedzi ustnej i pisemnej nawet przy pomocy nauczyciela.	<ul style="list-style-type: none"> - zna daty obrad kongresu wiedeńskiego; - potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; - zna członków Świętego Przymierza - wymienia idee polityczne początku XIX w. - rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; - zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich; - wymienia uczestników kongresu; - rozumie określenie „tańczący kongres” - wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm; - wymienia państwa, w 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje przyczyny powstania; - rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania; - charakteryzuje różne postawy polskich polityków; wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; - wskazuje przełomowy moment w 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje okres napoleoński i epokę restauracji; - wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie - opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie - rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania 	<p>uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyzmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w. - opisuje i analizuje różne postawy Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę - analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy

		<p>Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I; - wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polski - wie, kim był Piotr Wysocki; - wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; - zna rezultat zmagañ powstańczych - rozumie pojęcie emigracji; - wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy 	<p>których doszło do ruchów wolnościowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską; - opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego; - wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz; wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. Kaliszanie - wymienia 	<p>działaniach wojennych</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji - dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach; - podaje przyczyny powstania krakowskiego; - podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej - omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie; - podaje skutki Wiosny Ludów. - opisuje przyczyny 	<p>polskości w zaborze rosyjskim;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w życiu gospodarczym Królestwa Polskiego; rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim - wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania; - analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i przedstawia genezę różnych programów politycznych ugrupowań na emigracji - rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków - rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków - porównuje polską Wiosnę Ludów z europejską, dostrzega zmiany w celach stawianych sobie przez Polaków, analizuje politykę zaborców analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej
--	--	--	---	--	---	---

		<p>uchodźcy po powstaniu listopadowym ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia twórców kultury polskiej na emigracji; - wie, jakie ugrupowania wysyłały emisariuszy do kraju <p>i w jakim celu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska; - pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa - rozumie 	<p>pierwszego dyktatora powstania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje wybuch powstania; - opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; - wskazuje miejsca największych bitew; - wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; - wymienia przywódców powstania - wymienia polskie obozy polityczne 	<p>niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; - wymienia przyczyny powstawania fabryk; - dostrzega skutki rozwoju komunikacji; <p>wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego</p>	<p>dyktatora na podjęte przez niego decyzje;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny upadku powstania; - rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów; - porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); <p>rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ 	
--	--	---	---	--	---	--

		<p>pojęcie Wiosny Ludów;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.); - wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpienia mirowolucyjnymi - wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło - do wystąpień: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, 	<p>na emigracji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego - opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim; - zna postaci: Hipolita Cegielskiego, Edwarda 		<p>powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami; - rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą dorzezi galicyjskiej; - rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r. - dostrzega i opisuje różnice między 	
--	--	--	--	--	--	--

		<p>rabacja, rzeź galicyjska;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa - rozumie pojęcie Wiosny Ludów; - zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.); - wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi - wskazuje ziemie polskie, 	<p>Dembowski</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna postać Józefa Bema; - wie, czym był parlament frankfurcki; - zna cele, które stawiali sobie Węgrzy rozpoczynając powstanie - zna postać Józefa Bema; - wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów; <p>zna cele, które stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rozwój gospodarczy i 		<p>przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji - wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły ziem polskich pod zaborem rosyjskim; - dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów - rozumie znaczenie wprowadzenia maszyn dla rozwoju gospodarczego 	
--	--	---	---	--	---	--

		<p>na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne wynalazki XIX w.; - rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; <p>wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w.</p>	<p>demograficzny przełomu XVIII i XIX w.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; <p>ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne</p>		<p>eo</p> <p>i</p> <p>demograficzn eo;</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; <p>omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw</p>	
Europa w II połowie XIX wieku	<p>Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą. Nie podejmuje próby wypowiedzi ustnej i pisemnej nawet przy pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy była wojna krymska; - potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; - wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy 	<ul style="list-style-type: none"> - zna etapy wojny krymskiej ; - zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiiego; - omawia etapy 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje konsekwencje wojny krymskiej; - wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; - wie, jak doszło do włączenia terytorium 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i zjednoczenia Włoch; - uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia 	<p>porównuje rolę Garibaldiiego i Caovura w Zjednoczeniu Włoch</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę

	<p>nauczyciela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna postać Ottona von Bismarcka; - wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; - wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego - wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; - rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; - zna postać Abrahama Lincolna; wie, kto wygrał wojnę secesyjną - wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. 	<p>jednoczenia Włoch</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Prus wskazuje konsekwencje wojny krymskiej; - wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; - wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu - wyjaśnia przyczyny i 	<p>Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; - uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec - wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; - podaje przyczyny wybuchu wojny 	<p>Włoch;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu; - wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy; - wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec; - rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec 	<p>europejską</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych
--	---------------------	---	--	--	--	--

		<p>obiektem ekspansji kolonialnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia mocarstwa kolonialne; - zna pojęcie kolonializmu; - zna określenie „perła w koronie”; <p>wie, kiedy trwała wojna rosyjskojapońska, i zna jej wynik</p>	<p>skutki wojen prowadzonych przez Pruszyz Austrią i Francją;</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec - wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; - podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; - wymienia przyczyny zwycięstw a Północy w wojnie secesyjnej ; - wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej - wskazuje na 	<p>secesyjnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny zwycięstw a Północy w wojnie secesyjnej ; <p>wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia europejski wyścig o kolonie; - podaje przyczyny i skutki kolonializmu; - uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; <p>opisuje politykę USA na obszarze Chin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; <p>wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; - uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; 	
--	--	--	---	---	---	--

			<p>mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego</p> <ul style="list-style-type: none">- wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna- opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów;- wskazuje na mapie kolonie brytyjskie opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; <p>wskazuje na mapie</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			kolonie brytyjskie			
Ziemie polskie w II połowie XIX wieku	Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą. Nie podejmuje próby wypowiedzi ustnej i pisemnej nawet przy pomocy nauczyciela.	<ul style="list-style-type: none"> - krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; - rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni - wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka ; - wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; - wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastowska; - opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; - zna postać Aleksandra Wielopolskiego - przedstawia programy Białych i Czerwonych - wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska; - wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; - przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego - wyjaśnia genezę i znaczenie branki; - opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów - podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia działania Wielopolskiego; - wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym - analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; - porównuje charakter walk z okresu dwóch powstań - listopadowego i styczniowe 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego - porównuje sytuację międzynarodową w chwili wybuchu powstania listopadowego i styczniowego; - ocenia szanse powodzenia powstania styczniowego - uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu analizuje wpływ powstania styczniowego na zmianę form walki o niepodległość - dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków - omawia wpływ

		<ul style="list-style-type: none"> - wie, kim był Romuald Traugutt; - zna pojęcie katorgi; wymienia główne represje rosyjskie stosowane wobec Polaków po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje formy walki powstańczej - przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym - wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; - podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji - wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych 	<p>podaje przyczyny klęski powstania styczniowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; - opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji - przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; - opisuje wpływ polsko niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce - opowiada o wpływie 	<p>go</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania - rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; - rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego - dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; 	<p>sytuacji między narodowej Austrii na wprowadzenie autonomii</p>
--	--	--	--	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> ; - przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; - opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim; - opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim - opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; <p>wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach</p>	<p>autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje życie polityczne w Galicji; <p>przedstawia sytuację gospodarczą zaboru austriackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; - dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce - wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; <p>opisuje konflikty narodowościowe w Galicji</p>	
Europa na przełomie XIX/XX wieku	Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą.	<ul style="list-style-type: none"> - zna określenie „epoka pary”; - wskazuje na mapie państwa najlepiej 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; - opisuje 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; 	<p>uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku</p>	dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX

	<p>Nie podejmuje próby wypowiedzi ustnej i pisemnej nawet przy pomocy nauczyciela.</p>	<p>rozwinęte pod względem gospodarczym;</p> <p>wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; - zna wynalazki, które uczyniły kulturę masową - wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa; - wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy - wie, co to jest nowoczesna świadomość narodowa Polaków; - wymienia 	<p>znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; <p>zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; - wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; - rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i 	<p>analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; - opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. - dostrzega znaczenie konstytucji; - zna twórców socjalizmu; - rozumie przyczyny pojawienia się ruchu związkow 	<p>XX w</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega wpływ przemian polityczno gospodarczych na tematykę dzieł literackich; - analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli - dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy - wyjaśnia, na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków; - potrafi wskazać specyfikę 	<p>w.</p> <p>wskazuje źródła przemian obyczajowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ ideologii narodowej na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w. - wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoswiatowymi wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoswiatowymi - rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji
--	--	---	---	--	---	---

		<p>główne nurty polityczne na ziemiach polskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie skróty: PPS, endecja; <p>przyporządkowuje postaci Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna datę: 1905 r.; - zna pojęcie strajk generalny; - zna określenie „krwawa niedziela”; - wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji - wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia; 	<p>impresjonizm</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna poglądy socjalistów i narodowców; - wie, na czym polega sprawowanie władzy w monarchii konstytucyjnej i republice - opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków; - wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; - wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalistyczna 	<p>ego i socjalistycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków; - wskazuje przyczyny powstania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; - przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych 	<p>polskich ruchów politycznych na tle światowym;</p> <p>wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania; - wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi - analizuje i omawia działania, dzięki 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych - analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją - analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne - analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania
--	--	--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne - wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; - wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji; - wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową - wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; - wymienia kraje walczące w I 	<ul style="list-style-type: none"> a; dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego - podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; - opisuje strajki w Łodzi - wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie; - podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. - opisuje orientacje prorosyjską 	<ul style="list-style-type: none"> ch; przedstawia formy działalności polskich partii politycznych - podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; - wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego - opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; - podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią; - wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach 	<ul style="list-style-type: none"> którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie - omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną; - opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; - rozumie znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> sytuacji międzynarodowej do odzyskania niepodległości przez Polskę; rozumie wpływ interesów państw Europy Zachodniej na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich
--	--	---	---	--	---	---

		<p>wojnie światowej i wskazuje je na mapie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; - rozumie pojęcia: wojna pozycyjna i wojna manewrowa; - wymienia nowe rodzaje broni zastoso wane w czasie I wojny światowej - wskazuje na mapie Rosję; - wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; - zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina 	<p>i proaustriacką; opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; - wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; - podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; - rozumie pojęcia: wojna pozycyjna i wojna manewrowa; - wymienia nowe rodzaje broni zastoso wane w czasie I wojny światowej - wskazuje na mapie Rosję; - wie, kiedy 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej - charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; - uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917 - podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji; - przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina; - podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. 	<p>rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji - rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków - wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; - rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej - omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez 	
--	--	--	---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; - zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; wie czym był <i>Akt 5 listopada</i> - wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; - wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; - wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej 	<p>doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina - wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; - zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; wie czym był <i>Akt 5 listopada</i> - wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; - omawia 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków - omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; - zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; - wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni - zna postacie: Wincentego 	<p>Polskę w 1918 r.</p>	
--	--	--	--	--	-------------------------	--

		<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r. 	<ul style="list-style-type: none"> przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; - wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni - przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej; - wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski; - wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości 	<p>Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.;</p> <p>zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich</p>		
Świat w okresie międzywojennym	Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na	<ul style="list-style-type: none"> - wie, gdzie odbyła się konferencja 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje założycieli i państwa członkowskie Ligi 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia wszystkie postanowieni 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i omawia różne cele 	przedstawia długofalowe skutki

	<p>ocenę dopuszczającą. Nie podejmuje próby wypowiedzi ustnej i pisemnej nawet przy pomocy nauczyciela.</p>	<p>pokojowa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego; - wie, czym zajmowała się Liga Narodów - wymienia przykłady ilustrujące wpływ wojny na życie codzienne ludzi po jej zakończeniu; - wskazuje kino, telewizję i radio, jako narzędzia kultury masowej - zna dwóch przywódców ZSRS; - wymienia , przynajmniej 	<p>Narodów;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia postanowienia traktatu wersalskiego wobec Niemiec; - wie, jakie państwa brały udział w konferencji pokojowej; - rozumie pojęcie mały traktat wersalski - omawia sytuację Francji, Anglii i USA po zakończeniu wojny; - rozumie pojęcia: katastrofizm, hiperinflacja - rozumie i wyjaśnia pojęcia: kolektywizacja, 	<p>a traktatu wersalskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej - omawia wpływ wielkiego kryzysu na życie codzienne, wskazuje działania podjęte przez rządy, aby je minimalizować - wyjaśnia, dlaczego przeprowadzono tzw. czystki w armii i władzach ZSRS; - wskazuje znaczenie łagrów dla rozwoju przemysłu w ZSRS 	<p>państw biorących udział w konferencji pokojowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje skutki podpisania i niepodpisania małego traktatu wersalskiego - wskazuje przyczyny i skutki wielkich kryzysów gospodarczych, dostrzega ich powiązanie z polityką wewnętrzną państwa - analizuje wprowadzenie kultu jednostki i jego znaczenie dla utrzymania 	<p>postanowień traktatu wersalskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia wpływ wielkiej wojny na powstawanie nowych kierunków w sztuce i rozwój kultury masowej - analizuje wpływ kolektywizacji i industrializacji na życie codzienne obywateli ZSRS analizuje rolę propagandy w sukcesie partii faszystowskiej - analizuje rolę propagandy w sukcesie A. Hitlera - omawia przyczyny polityki państw zachodnich w stosunku do III Rzeszy i jej skutki;
--	---	--	---	---	--	--

		<p>3 cechy państwa totalitarnego; rozumie i wyjaśnia skrót ZSRS</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przywódcę faszystowskich Włoch; - wymienia, co najmniej trzy cechy państwa faszystowskiego - wie, kto przejął władzę w Niemczech w 1933r.; - wie, kiedy A. Hitler przejął władzę; - rozumie pojęcie III Rzeszy; - podaje przynajmniej 2 przykłady świadczące o tym, że III Rzesza była państwem 	<p>NEP, socjalizm;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o traktowaniu obywateli przez władze ZSRS; <p>wyjaśnia, na czym polegał totalitarny charakter państwa sowieckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: faszyzm, duce, czarne koszule - opisuje życie w faszystowskich Włoszech; - zna datę dojścia faszystów do władzy we Włoszech - rozumie pojęcia: nazizm, noc kryształowa, führer, Republika Weimarska, gestapo, ustawy norymberskie, pucz 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny objęcia władzy przez B. Mussoliniego; - wymienia reformy wprowadzone przez faszystów - wskazuje przyczyny objęcia władzy przez A. Hitlera; - omawia politykę III Rzeszy wobec Żydów; - omawia politykę gospodarczą III Rzeszy - omawia ekspansywną politykę Japonii; - zna postanowienia 	<p>władzy w ZSRS;</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje państwo demokratyczne z totalitarnym <p>omawia znaczenie traktatów laterańskich</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia znaczenie postanowień traktatu wersalskiego wobec Niemiec dla powstania i sukcesu NSDAP; - wskazuje przyczyny niechęci nazistów wobec Żydów - wskazuje przyczyny agresywnej polityki Japonii i III Rzeszy; - omawia politykę 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przyczyny i proces kształtowania się sojuszu III Rzesza – Włochy-Japonia
--	--	---	---	---	--	---

		<p>totalitarnym</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia sojuszników III Rzeszy; <p>wskazuje ziemie zajęte przez III Rzeszę</p>	<p>monachijski</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: państwa osi, układ monachijski, Anschluss Austrii; <p>wies, kiedy doszło do układu monachijskiego, Anschlussu Austrii, powstania osi</p>	<p>traktatów w Locarno i Rapallo;</p> <p>wskazuje działania podjęte przez III Rzeszę, łamiące postanowienia traktatu wersalskiego</p>	<p>zachodniej Europy</p> <p>w stosunku do III Rzeszy</p>	
<p>Polska w okresie międzywojennym</p>	<p>Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą. Nie podejmuje próby wypowiedzi ustnej i pisemnej nawet przy pomocy nauczyciela.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej; - wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego - wie, kiedy uchwalono konstytucję marcową; <p>zna nazwisko pierwszego prezydenta II RP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty; - zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic; - zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt <p>- wymienia główne</p>	<p>wie, w jaki sposób Wilno znalazło się w granicach Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia trójpodział władzy w konstytucji marcowej; <p>wie, jak przebiegały wybory na prezydenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny przewrotu majowego; - uzasadnia, dlaczego rządy w Polsce po przewrocie 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów; - rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej - analizuje konsekwencje istnienia wielu partii i mniejszości narodowych w 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy - omawia wady i zalety sceny politycznej Polski w pierwszej połowie lat 20. XX w. - porównuje konstytucje marcową i kwietniową, analizuje przyczyny zmian w konstytucji kwietniowej

		<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy doszło do przewrotu majowego; - rozumie pojęcie sanacja - wymienia mniejszości narodowe w Polsce; - opisuje życie codzienne na wsi i w mieście w okresie międzywojennym - wie, w jaki sposób walczono z analfabetyzmem; - wie, na czym polegał rozwój kultury masowej w Polsce międzywojennym 	<p>założenia konstytucji marcowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje przewrót majowy i rządy sanacji; - wie, co zmieniła konstytucja kwietniowa; - rozumie, dlaczego J. Piłsudski stał się legendą; - zna postać Ignacego Mościckiego o - wskazuje na mapie rozmieszczenie mniejszości narodowych; - porównuje życie na wsi z życiem w mieście; - wymienia wyznania II Rzeczypospolitej - zna działania 	<p>majowym nazywano autorytarnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia stosunki Polaków z mniejszościami narodowymi - wskazuje działania II RP, których celem było podniesienie gospodarcze kraju; <p>wskazuje przejawy Wielkiego Kryzysu w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna nazwiska najwybitniejszych twórców dwudziestolecia międzywojennego; - wymienia dziedziny, w których Polska przodowała w 	<p>sejmie; rozumie przyczyny zamordowania pierwszego prezydenta</p> <p>analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia politykę państwa wobec mniejszości - dostrzega wpływ Wielkiego Kryzysu na świat na polską gospodarkę; - przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje genezę konfliktów religijnych i narodowościowych w II RP - wskazuje na negatywne współczesne skutki budowy COP <p>analizuje dokonania Polaków na polu nauki i techniki oraz ich znaczenie dla gospodarki i obronności kraju</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia polską politykę zagraniczną wobec Czechosłowacji i Litwy, wskazuje jej konsekwencje; - ocenia koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego <p>analizuje dokonania Polaków na polu</p>
--	--	---	--	--	--	--

		<p>ej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia wrogów Polski; - wskazuje kraje, które były sojusznikami Polski; - wie, kiedy i jakie żądania wysunęła III Rzesza w stosunku do Polski 	<p>E. Kwiatkowski ego i W. Grabskiego;</p> <p>rozumie pojęcia: COP, hiperinflacja, wojna celna</p> <p>wymienia osiągnięcia Polaków na polu literatury, techniki, sportu, filmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego; wie, kiedy i z kim Polska podpisała traktaty 	<p>nauce i technice</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje okoliczności podpisywania traktatów przez Polskę w okresie międzywojennym; - wie, w jakich okolicznościach Polska zajęła Zaolzie; wie, co zawierał traktat Ribbentrop-Mołotow 	<p>znaczenie COP, wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarki analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia politykę państwa wobec mniejszości - dostrzega wpływ Wielkiego Kryzysu na świat na polską gospodarkę; 	<p>nauki i techniki oraz ich znaczenie dla gospodarki i obronności kraju</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia polską politykę zagraniczną wobec Czechosłowacji i Litwy, wskazuje jej konsekwencje; - ocenia koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego
--	--	---	---	--	--	--

					<ul style="list-style-type: none">- przedstawia znaczenie COP, wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarkirozumie przyczyny rozwoju kultury masowej i jej znaczenie dla młodego państwa polskiego- omawia polską politykę wobec III Rzeszy i ZSRS, dostrzega jej międzynarodowy kontekst	
--	--	--	--	--	--	--